

Kakovost profesionalne fotografije

Dušan Smolnikar

Naravoslovnotehniška fakulteta

Oddelek za tekstilstvo

Kakovost, 4. letnik

Domžale, december 2008

Kazalo vsebine

Uvod	2
O fotografiji	3
Fotografske zvrsti	4
Oglaševalska fotografija	4
Apple iMac	5
Porsche 911 GT2	6
Smuči	7
Sklep	7
Dokumentarna fotografija	8
Koncerti	8
Festivali	9
Sklep	9
Divje živali	10
Gepard	10
Sklep	10
Ljudje	11
Obrazni portret	11
Modna fotografija	12
Sklep	13
Fotografije narave	13
Pokrajinska fotografija	13
Detajl v naravi	14
Sklep	14
Splošni vtisi	15
Zaključek	16

Uvod

Profesionalno fotografijo lahko opredelimo kot fotografijo, pri kateri je avtor plačan, da ustvari želeno podobo. V fotografijo je vloženega veliko časa, truda in denarja, tako v sami pripravi, času fotografiranja kot tudi v post produkciji. Pa kakovost končnega produkta res odtehta vložena sredstva? Je tako pripravljena fotografija boljša od tiste, ki jo naredimo sami, s preprostim klikom na sprožilec?

O fotografiji

Za začetek se vprašajmo, kaj fotografijo sploh naredi kakovostno? Kaj loči povprečno fotografijo, od kakovostne? Kaj fotografija sploh predstavlja?

Pri fotografiranju s pomočjo svetlobe ustvarjamo podobe na foto občutljivem materialu. Uporabljena svetloba je lahko naravna (sončna), sobna (wolframova žarnica, neonske svetilke, ...), studijska (uporaba studijskih luči ter bliskavic) oziroma kombinacija omenjenih. Pri profesionalni fotografiji je predvsem pomembna studijska svetloba, saj ta omogoča popolno kontrolo nad osvetlitvijo. Pravilna osvetlitev subjekta je tako prvi ključ do dobre fotografije. Kaj pravilna osvetlitev je, zavisi od tematike fotografiranja, subjekta, ter subjektivnega mnenja posameznika, vendar pa neprimerna uporaba svetlobe fotografijo takoj uvrsti med nekakovostne.

Ker s profesionalno fotografijo želimo nekaj sporočati, je tematika tu prav tako pomembnega značaja. Izbrati je torej potrebno nekaj, kar bo končnega opazovalca pritegnilo in mu vzbudilo zanimanje.

Ker pa je fotografija vizualna podoba, so ključne tudi likovne prvine, kot so uporaba barv, oblik in kompozicije.

Za dober rezultat je torej potrebno obvladovanje vseh aspektov fotografije.

Fotografske zvrsti

Sama profesionalna fotografija se deli na več zvrsti, ki so med seboj lahko zelo različne. Poglejmo si nekaj tematik in znotraj vsake nekaj primerov profesionalnih fotografij, v primerjavi z amaterskimi fotografijami z enako tematiko.

Fotografije profesionalnih avtorjev sem iskal na različnih virih na internetu, pri vsakem primeru pa sem skušal izbrati najlepšo izmed najdenih fotografij.

Fotografije ljubiteljskih avtorjev sem iskal na Yahoojevem fotografskem portalu Flickr <<http://www.flickr.com>>. Iskal sem fotografije, ki so bile posnete brez posebnih priprav in opreme. Takšne torej, ki jih naredimo s preprostim pritiskom na sprožilec. Med temi pa sem skušal izbrati najboljšo in tematsko čim bolj skladno primerjalni profesionalni fotografiji.

Oglaševalska fotografija

Ta navadno želi prikazati in prodati izdelek, bodisi z upodabljanjem izdelka samega, ali kakšno povezano tematiko. Pri upodabljanju izdelka, oziroma njegove uporabe je pomembno poudarjati njegove dobre lastnosti in skriti slabe. Prav tako mora biti na prvi pogled privlačen, nekaj kar bi uporabniki želeli kupiti.

Apple iMac

Applova Fotografija daje vtis enostavnosti, urejenosti in estetike, ki so točno tiste prvine, ki jih Apple oglašuje, Osvetlitev in postavitev pravilno prikaže vse oblike računalnika, ter jih kupcu sporoča brez da bi rabil prebirati podrobnosti.

Vir: Apple Inc.

Amaterska fotografija ne kaže te elegantnosti in pravilnih oblik in morebitnemu kupcu ne deluje privlačno. Zaradi nepremišljenega zornega kota oblike niso dobro razvidne in ne nosijo informacij. Slika ni hitro opazna, saj so na njej večinoma temni toni, ki ne delujejo privlačno.

Avtor: Yves Janse

Porsche 911 GT2

Fotografija prikazuje avto, katerega odlikuje hitrost in je bila narejena med vožnjo samo. Neostro okolje daje vtis hitrosti, čistost in pravilno uporaben zoren kot pa naredita avto privlačen na pogled. Odsevi v materialih so dobro kontrolirani in dajejo izdelku atraktiven izgled čistosti.

vir: Porsche

Amaterska fotografija, prav tako z zamegljenim ozadjem daje vtis hitrosti. Vendar pa kaže avtomobil iz manj atraktivnega kota, kontrasti med subjektom in okolico so manj izraziti, spodnji del avta pa je celo v senci kar zakriva detajle. Odsev na pokrovu motorja daje avtomobilu neprivlačen vzorec.

avtor: 360Forged

Smučiči

Elanova fotografija prikazuje dober akcijski posnetek visoko v gorah. Diagonalna postavitev, izraz na obrazu, drža telesa in naravno okolje poudarjajo akcijski izgled. Kljub vsemu pa je dobro vidno ime znamke na obeh smučeh (in pa tudi na oblačilih). Fotografija zaradi dobrega kontrasta med belo, rdečo in modro pritegne pogled in deluje zanimivo. Drža telesa pa deluje morda malce nenaravno, moti pa tudi odsev v očalih, ki morda izdaja preveč. V odsevu namreč vidimo precej detajlov, ki morda tam ne bi smeli biti, saj kvarijo izgled neskončne beline okolja. Fotografija bi torej lahko bila še bolj dodelana.

vir: Elan

Videz smučarske proge in zdolgočasen obraz na amaterski fotografiji pa ne dajeta dobrega vtisa akcije. Smučiči, katerih znamko dobro vidimo, tako v primerjavi z Elanovimi na reklamni fotografiji delujejo amaterske. Fotografija ne pritegne pogleda zaradi nezanimivih barvnih kombinacij.

avtor: sweet.calvin

Sklep

Predstavitve izdelka skozi fotografijo je težavna in zato zahteva dobre priprave in popolno izvedbo. Samo s klikom na sprožilec tako fotografije niso atraktivne in bi izdelek slabše prodajale.

Dokumentarna fotografija

V to kategorijo uvrščamo fotografije, ki poročajo o nekem dogodku. Tu je potrebno predvsem hitro delovanje in lovljenje tistih pravih momentov.

Koncerti

Izdelek profesionalnega fotografa kaže glasbenika v akciji. Avtor je ujel kombinacijo aktivnosti glasbenika ter jo skombiniral s trenutkom prave osvetlitve. Fotografija tako dobro predstavi avtorja, estetsko pa je privlačna.

avtor: Andrew Kendall

Ljubiteljski fotograf je ujel zelo dobro pozo kitarista. Tudi ta je združena s perfektno osvetlitvijo, na katero je moral avtor počakati preden je pritisnil sprožilec. Fotografija je zelo dober portret avtorja, hkrati pa vizualno zanimiva in privlačna.

avtor: martinostergards

Festivali

Profesionalna fotografija kaže utrinek dogajanja s filmskega festivala. Slika je dobro ujet trenutek slavne osebnosti, in zato tematsko zanimiv. Z iztegnjeno desno, cigaro v levi roki in obrazno mimiko slika govori zgodbo in je zanimiva za opazovalca, ki ga zanima tematika festivala. Likovno pa je fotografija slaba. Centralni subjekt zanimanja je tako v temnih tonih brez barve, medtem ko je ozadje svetlo in pisano obarvano.

avtor: Michael Buckner

Amaterska fotografija z vodnega festivala pa je posrečen trenutek oseb, z dobrimi barvami v ospredju in zabrisanim ozadjem, kar še pomaga k izpostavitvi subjektov. Fotografija je zanimiva tako dokumentarno kot likovno. Predvideoma gre za zelo srečno ujet trenutek.

avtor: alidarbac

Sklep

Ker tu časa za pripravo ni, pa tudi akcije ni moč vnaprej napovedati, imata profesionalni in amaterski fotograf pri dokumentarni fotografiji enako izhodišče. Amaterski fotograf tako brez večjega napora lahko posname enako dobro, ali celo boljšo fotografijo kot profesionalni. Vendar pa profesionalnega fotografa navadno odlikuje boljše znanje in boljša oprema, ni pa nujno da to pomeni tudi višjo kvaliteto fotografij.

Divje živali

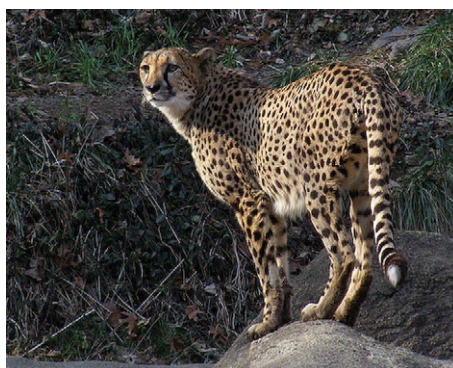
Pri tem tipu fotografije se fotograf poskuša čim bolj približati živali in narediti kar se da detajlno fotografijo le-te. Za dosego tega fotografi navadni čakajo v zasedi po več ur in z daljine poskušajo neopazno narediti fotografijo živali. Amaterski fotograf nekatere živali lahko fotografira le v živalskem vrtu, medtem ko se profesionalni premika po habitatu določene vrste.

Gepard

Fotografija geparda v njegovem naravnem okolju prikazuje lepe barve in detajlen pogled na žival z značilnim rastlinjem v ozdaju. Slika tako govori veliko o živali in njenem habitatu, ter je likovno zanimiva.

vir: Animal Planet

Amaterska fotografija geparda iz živalskega vrta je precej bolj dolgočasna. Poza živali ni tako prepričljiva, toni slabi, temni, ozadje pa nezanimivo.

avtor: wAlanb

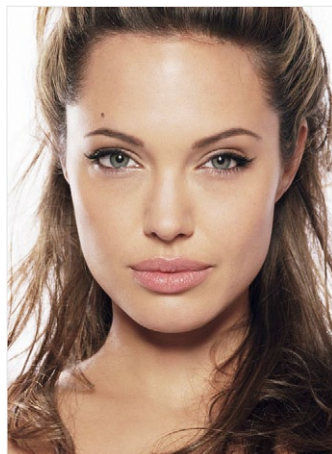
Sklep

Za fotografiranje divjih živali je potrebno kar nekaj znanja o samih navadah živali ter veliko potrpljenja. Poleg tega pa je nujna pot v določeno okolje, česar si navadni ljudje navadno ne privoščimo pogosto. Za dobre rezultate so torej potrebne skrbne priprave in dobro znanje.

Ljudje

Pri portretih je potrebno dobro sodelovanje med fotografom in portretirancem. Prav tako je pomembna izbira svetlobe, ki pomaga k lepi barvi in mehki koži.

Obrazni portret

Portret igralka Angeline Jolie je tipičen primer portretne fotografije. Obraz je v celoti dobro in enakomerno osvetljen, zato poteze delujejo mehko. To je avtor dosegel s pravilno uporabo luči in odsevnikov. Z ličenjem so še dodatno poudarjene nekatere poteze, kot so obrobe oči, ustnice, ipd.

avtor: James White

Portret, fotografiran pri naravni svetlobi pa je primer fotografije, kjer svetloba ni bila nadzirana. Luč je tako prekomerno osvetlila obraz z ene strani, drugo stran pa pustila v senci. Tako je del njenega levega očesa povsem črn, prav tako tudi polovica vratu. Obraz ne dobi mehkega, privlačnega vtisa. Prehod med svetlimi in temnimi toni je hiter, obraz deluje grobo. Temnejše je telo pod vratom in zato ne deluje enake barve kot obraz.

avtor: Tina.Herbots

Modna fotografija

Fotografija je vnaprej dobro pripravljena, z izbranim modelom, ličenjem in izbrano garderobo. Fotografinja je z izbiro temnih oblačil in svetlega ozadja ter svetle kože ustvarila dobre kontraste na fotografiji. Vendar pa je s pravilno osvetljavo poskrbela, da so detajli v temnih delih dobro vidni in ne izgubljeni. S tem dobro prikazuje izbrano garderobo. Fotografija predstavlja zgodbo, na katero navezuje poza portretiranke, ki se s tem najbrž dlje ukvarja in zato zna tudi igrati.

avtor: Marta Lamovšek

Fotografija mladenke, narejena ob naravni svetlobi in brez vnaprejšnjega pripravljanja. Intenzivne barve oblačil, kože in las na pusti steni dobro izpostavljajo portretiranko. Zaradi nekontrolirane svetlobe pa se detajli nog in škornjev izgubijo v temnem delu slike. Položaj portretiranke in izraz na obrazu pa ne delujeta prepričljivo in ne dajeta naravnega vtisa.

avtor: Darko Pevec

Sklep

Za dober portret lahko profesionalni fotograf porabi tudi več ur časa. Ob tem pa z njim sodeluje kar nekaj ljudi – od tistih ki skrbijo za ličenje in oblačila pa do pomočnikov za postavitve luči in scene. Vse to se navadno obrestuje, saj je končna fotografija resnično izpopolnjena. Tako odstopa od amaterskega portreta v tem, da so toni kože naravni, sence le nakazujejo oblike in ne zakrivajo, ter da se portretirance prikaže iz kar najlepših zornih kotov.

Fotografije narave

Sem spadajo takšne in drugačne fotografije narave. Pri tej fotografiji se navadno ne uporablja posebnih luči, zato je vse odvisno od vremena in svetlobe na dan fotografiranja. Fotografi tako čakajo tudi po več mesecev na prave pogoje za dobro fotografijo.

Pokrajinska fotografija

Fotografija iz Avstralije je bila objavljena v reviji National Geographic. Fotograf je ujel zanimivo pokrajino ob pravih vremenskih pogojih. S tem je dobro prikazal izbrano pokrajino, hkrati pa naredil fotografijo estetsko privlačno.

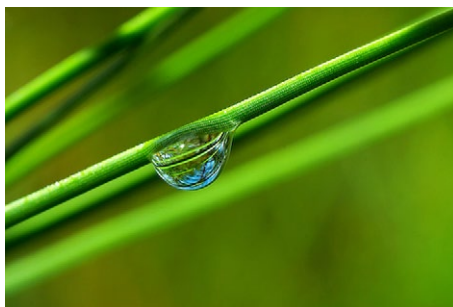
avtor: R. Ian Lloyd

Fotografija, posneta na škotskem prav tako prikazuje zanimivo pokrajino ob odličnih vremenskih razmerah. Ravno zaradi detajlov na nebu in dobre osvetlitve fotografija odstopa od klasičnih pokrajinskih fotografij.

avtor: greenbunion

Detajl v naravi

Avtor je v naravi opazil detajl, povprečnemu mimoidočemu nezanimiv, in ga uporabil za fotografijo. S tem je ustvaril zelo lepo, elegantno sliko, ki pa je zelo zanimiva. Ob tem je imel zelo dobre svetlobne pogoje, saj je travna bilka osvetljena le z ene strani v kapljici pa vidimo odseve okolja.

avtor: Hamad Darwish

Podobno je tudi ljubiteljski fotograf tu ujel sicer dolgočasen detajl iz narave, ga uskladil s privlačno svetlobo sončnega zahoda in z zanimivo kompozicijo ustvaril zelo lepo, umetniško fotografijo.

avtor: dori2007

Sklep

V naravi si fotograf ne more privoščiti prilagajanja scene oziroma svetlobe. Na roko mu je dan prizor, on pa ga »le« fotografira. Gre torej za iskanje motiva in ne za pripravo le tega. Amaterski fotograf ima torej popolnoma enake možnosti, da ujame določen prizor, kot profesionalni. Profesionalni ima prednost le v izkušnjah, saj hitro vidi kdaj bo nek prizor na fotografiji zanimiv. Povprečni ljudje namreč odkorakamo mimo fotografsko zanimivih prizorov, saj v njih ne vidimo priložnosti dobre fotografije.

Splošni vtisi

Med iskanjem fotografij za primerjave sem pregledal veliko profesionalnih kot tudi amaterskih fotografij. Profesionalne fotografije so bile skoraj praviloma vedno kakovostne in tako primerne za tematiko, ki so jo predstavljale. Kar velik delež fotografij pa je temu dodal še visoko estetsko vrednost, ki je tista, ki loči dobro fotografijo od odlične. Te odlične fotografije smo navajeni gledati na relkarnih panojih, naslovnih revij, itd. Tako se nam zdi že kar samoumevno da so preprofesionalne fotografije dovršene in tega v vsakdanjem življenju sploh ne opazimo več. Opazimo le še tiste, posebej dobre, ali pa malo slabše, ki pa zato niso nujno slabe.

Na drugi strani pa smo vajeni malo slabših amaterskih fotografij, katerih je »na tone«. Ko pa med temi opazimo kakšno malo boljšo, ta zelo hitro izstopa. Mnogokrat se nam zazdi da bi prav lahko konkurirala tistim profesionalnim. To je v nekaterih primerih sicer res, v določenih pa daleč od resnice. Ko to amatersko fotografijo postavimo ob profesionalno, med njima lahko opazimo kar nekaj razlik. Ko pa se v te poglobimo, si lahko razlagamo kaj točno je tisto kar manjka ljubiteljski fotografiji.

Fotografij ne moremo uvrščati med dobre in slabe. Poleg tega, da gre tu v veliki meri za subjektivno oceno, je lahko fotografija odlična za nekatere namene, na primer družinski album, vendar neuporabna za druge, kot je na primer reklamni pano. Kako torej ocenimo kakovost fotografije? Tako, da ocenimo njeno primernost za določen namen. V primerih v tej raziskavi smo videli, da so vse profesionalne fotografije primerne za svoj namen - dobro premišljene in uspešno izvedene.

Kakovost profesionalne oglaševalske, portretne in fotografije divjih živali močno odstopa od kakovosti amaterskih poizkusov v teh smereh in s tem upravičuje svoje visoke cene in vložena sredstva.

Po drugi strani pa je bila kakovost prikazane amaterske festivalne in fotografije narave na zelo podobnem nivoju kot profesionalna. Da pa tu ne gre le za posrečene posnetke dokazuje to, da sem pri nekaterih ljubiteljskih fotografih zasledil cele serije odličnih fotografij, ki morda celo presegajo dela nekaterih profesionalnih fotografov.

Zaključek

Kvaliteto profesionalne fotografije v celoti ocenjujem za dobro. Seveda so tu avtorji ki dvigujejo povprečje, kot tudi taki ki ga znižujejo. Videli pa smo tudi, da veliko sicer neprofesionalnih fotografov dosega vrhunske rezultate že brez posebnih priprav. Za kakovost fotografij se nam torej v prihodnosti ni treba bati.